

بررسی نگرش مولوی به ویژگی‌های بهشت در کتاب مثنوی

فاطمه بیت سیاح

کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، مدیر متوسطه دوم شهرستان حمیدیه

چکیده

انسان برخوردار از نیروی تعقل و اندیشه، از آغاز آفرینش همواره به دنبال دستیابی به کیستی خود، خاستگاه و مقصد خود است. «بهشت»، کمال مطلوب و غایت آرزوی همه مؤمنان و خداجویان، در کلام آسمانی مکرراً وعده داده شده و از این رو با تهذیب نفس و تزکیه باطن پیوسته در طلب آنند. از زمان ورود اسلام به ایران، ادب فارسی از جلوه‌های قرآن و حدیث و حقایق دینی تأثیر یافت. «بهشت» نیز که در زمره همین جلوه‌هاست، از عناصری به شمار می‌آید که بستر وسیعی برای تصویر آفرینی در ادب فارسی ایجاد نموده است. مولوی، شاعر و عارف بزرگ ایران که مثنوی خود را با یادکرد خاستگاه آغازین و حسرت بازگشت بدان شروع نموده، به بهانه‌های مختلف، اشاره‌های گوناگونی به بهشت و متعلقات آن دارد. این مقاله قصد دارد تا با کاوشی در مثنوی معنوی شریف، تعلیمات و دیدگاه‌های ادبی عرفانی مولوی را در سایه‌سار مفاهیم بهشتی به بوتۀ تحقیق گذارد. دستاورد پژوهش، نشان می‌دهد که بهشت مورد نظر مولوی، اعمال نیک و پسندیده‌ی آدمی است، که صوفیان از آن به بهشت دل تعبیر می‌کنند.

واژه‌های کلیدی: انسان، بهشت، مثنوی، معنوی، عرفان، تعلیم

مطالعات ادبیات، عرفان و فلسفه

دوره ۶، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۹، صفحات ۴۳-۶۵